

Advies

Transitiepremie van werkzoekenden naar ondernemerschap

Brussel, 2 januari 2018

Adviesvraag: Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren

Adviesvrager: Philippe Muyters - Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport

Ontvangst adviesvraag: 15 december 2017

Adviestermijn: 10 dagen

Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)

Goedkeuring raad: 2 januari 2018

Contactpersoon: Linde Buysse – lbuysse@serv.be

De heer Philippe Muyters
Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport
Martelarenplein 7
B-1000 Brussel

Contactpersoon

Linde Buysse
lbuysse@serv.be

ons kenmerk

SERV_ADV_20180102_transitiepremie_ondernemers_lb

Brussel

2 januari 2018

Transitiepremie ondernemerschap

Mijnheer de minister

De sociale partners hebben uw adviesvraag omtrent het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren, goed ontvangen.

De sociale partners wijzen er op dat het gebrek aan consensus in het verdeeld advies van 7 augustus 2017 over het voorontwerp van decreet houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren¹, onveranderd is. De sociale partners betreuen dat de minister niet op de uitnodiging tot overleg is ingegaan en de voorgestelde alternatieve pistes.

De wens van werkzoekenden om ondernemer te worden is gestegen van 1,6% naar 1,9%. Het EU-gemiddelde is daarentegen gedaald van 2,6% naar 2,2%. Het gemiddelde aandeel van de werkzoekenden die ondernemer willen worden, ligt dus in België lager, maar dichtbij het EU-gemiddelde dat sterk naar boven wordt getrokken door uitschieters Roemenië (11%) en Luxemburg (12%). In alle andere lidstaten ligt het gemiddelde onder de 4%².

De sociale partners betreuen niet verder te zijn betrokken bij de keuze van de verschillende scenario's. Daarbij had overleg over de leeftijdsgrens en doelgroep wenselijk geweest. Er zou bijvoorbeeld ook voor een andere doelgroep kunnen worden gekozen. Hoewel 50-plussers wel degelijk ondervertegenwoordigd zijn in 'Maak-werk-van-je-zaak' is dat ook het geval voor personen met een migratieachtergrond, laaggeschoolden, personen met een arbeidshandicap en langdurig werkzoekenden³.

¹ SERV (2017), Hervorming werkhervattingstoelage 55+, <https://www.serv.be/serv/publicatie/advies-voorontwerp-decreet-werkhervattingstoelage-55>.

² OECD/EU (2017), "Self-employment and entrepreneurship by the unemployed", in The Missing Entrepreneurs 2017: Policies for Inclusive Entrepreneurship, OECD Publishing, Paris

³ OECD/European Commission (2016). Support for entrepreneurship among the unemployed in Flanders. Rapid policy assessments of inclusive entrepreneurship policies and programmes; IDEA Consult (2014). Maatpakbegeleiding werkzoekenden naar ondernemerschap.

Daarenboven blijkt uit cijfers van de OESO dat jongeren (1,1%) veel minder geneigd zijn om vanuit werkloosheid naar ondernemerschap over te stappen, terwijl oudere werkzoekenden (2,4%) meer dan dubbel zo vaak willen uitstromen naar ondernemerschap⁴. Dat is volgens de OESO ook het geval in België, wat contrasteert met hun ondervertegenwoordiging in 'Maak-werk-van-je-zaak'. Om hieraan tegemoet te komen zou bijvoorbeeld de leeftijdsgrens kunnen worden afgeschaft en om dit budgettair haalbaar te maken de premie verlaagd. De Inspectie van Financiën wees er in hun nota bij het decreet al op dat met name het maandelijks bedrag van waaruit men vertrekt voor deze transitiepremie (1000 euro/maand) voor het eerste kwartaal hoog is.

Een andere piste kan daarom zijn om de premie te verlagen naar het niveau van een gelijkaardig programma in het Verenigd Koninkrijk – 1490 euro gespreid over 26 weken – en met het vrijgekomen budget 'maak-werk-van-je-zaak' of even kwaliteitsvolle trajecten structureel te verankeren en indien mogelijk te versterken, bijvoorbeeld door meer coaches te voorzien. Dit werd aanbevolen door de OESO na een evaluatie van de maatregel in 2016⁵. De financiering van 'maak-werk-van-je-zaak' werd verlengd tot december 2018, maar is daarna onzeker.

De sociale partners zijn tevreden dat de lijst met de prestarterstrajecten op gezamenlijke voordracht van het departement, de VDAB, het Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen en het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming Syntra Vlaanderen wordt bepaald. Aangaande het prestarterstraject stellen de sociale partners zich nog enkele vragen. De sociale partners vragen verdere duidelijkheid over de nog te bepalen inhoudelijke voorwaarden en wanneer een lijst met erkende prestarterstrajecten zal worden bekend gemaakt. Bovendien vragen de sociale partners zich af of de twee criteria betreffende het prestarterstraject in artikel 15 wel degelijk toelaten een onderscheid te maken tussen diverse trajecten en aanbieders. De sociale partners hebben begrip voor het feit dat er een minimumduur wordt opgelegd, maar vragen vooral om maatwerk toe te laten. Ten slotte, stellen de sociale partners vast dat in de Nota bij het Besluit Vlaamse Regering staat dat de transitiepremie complementair is met het Springplank-traject en vragen hoe dit traject er dan concreet uitziet, met name wanneer het prestarterstraject moet worden gevolgd.

In het BVR staat dat het in voege treedt wanneer het in het Belgisch staatsblad verschijnt. Op dat moment is nieuwe instroom in de werkhervattingstoeslag niet meer mogelijk en kan de transitiepremie worden aangevraagd. De sociale partners vragen er rekening mee te houden dat het budget voor deze transitiepremie slechts langzaam vrij zal komen vanaf het moment dat nieuwe instroom in de werkhervattingstoeslag niet meer mogelijk is. De kans bestaat dat het aantal personen dat een premie zal aanvragen groter zal zijn dan het toegewezen budget. De sociale partners vragen of de financiering met een gesloten enveloppe in overeenstemming is met het gelijkheidsbeginsel, wat impliceert dat voor het verschil in behandeling dat er uit voortvloeit een redelijke verantwoording voorhanden is.

⁴ OECD/EU (2017), "Self-employment and entrepreneurship by the unemployed", in The Missing Entrepreneurs 2017: Policies for Inclusive Entrepreneurship, OECD Publishing, Paris

⁵ OECD/European Commission (2016). Support for entrepreneurship among the unemployed in Flanders. Rapid policy assessments of inclusive entrepreneurship policies and programmes.

De sociale partners nemen in acht dat de fiscale en parafiscale behandeling van de premie federale materie is, maar vragen hierover zo snel mogelijk duidelijkheid.

De sociale partners vragen dat er wordt toegezien op oneigenlijk gebruik van de transitiepremie.

De sociale partners vragen om de aanvraag te vereenvoudigen. Zo is informatie over de inschrijving in de KBO publiek beschikbaar en lijkt het daarom overbodig om een bewijs van inschrijving op te vragen. De sociale partners vragen om te onderzoeken of het departement in overeenstemming met de privacywetgeving ook een bewijs van inschrijving bij de VDAB kan opvragen.

De sociale partners zijn het niet eens over een versoepeling van artikel 3 paragraaf 9.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Hans Maertens
voorzitter